

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

CENA PRENUMERATY	
za miejscowych i zamiejscowych:	
Rocznie	Rb. 6.—
Półrocznie	— 3.—
Kwartalnie	— 1.50
Miesięcznie	— 50

Adres Redakcji: A. Czesłowski, Zagłębiowska Aleja 11, tel. 26, telefon 26 20, skrzyżka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Goniec-Częstochowa”.
 Redakcja otwarta tylko w dni powszednie do godz. 5-ej do 7-jej wieczorem.
 Administracja w dni powszednie do godz. 5-jej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-zej rano.
 Ekspozyt bez zastrzeżenia nie tworzący stałego.
 Prenumerata i ogłoszenia w „Gonieu” przyjmują wszystkie księgarnie.

CENA OBLÓSZEN:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 80 k., na IV-jej 10 k.
 Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k., Nadeślane za wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz

Reprezentantem
 „GONIEC Czesłowski” na SOSNOWIEC I ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIE jest
Wacław Badurski
 (SOSNOWIEC, hotel „Warszawski”).

Reprezentację
 „Gonia Czesłowski” na ZAWIERCIE i Zagłębia księgarnia pani
Z. Hubickiej w Zawierciu.

ZARZĄD
T-stwa Abolicjonistycznego
 w CZĘSTOCHOWIE
 daje do wiadomości, iż biblioteka i czytelnia T-stwa otwarta codziennie od godziny 8 do 8 wieczorem, przy ul. Teatralnej 13, gdzie się mieści Tow. szerzona oświaty, tamże i zapis na członków. 86—3-1

Warsz. Tow. Wzajem. Ubezpieczeń
 od nieszczęśliwych wypadków
 Warszawa, Wroble 10. Tel. 54—99
 ma zaszczyt zawiadomić, że otworzyło w Częstochowie przy ul. Mikołajowskiej № 8 tel. 209

Oddział Czesłowski,
 którego naczelnikiem mianowany został
p. Fabjan Silber
 Oddziały: Łódź Wólczańska 10, Tel. 717; Sosno. Włoc. ul. Główna 16, Tel. 120; Tomaszów. Warski i Kielce. 247—

Kalendarzyk.
 D. 25 Marca.
 Ikonona chrześcijańska: dziś Ireneusza, jutro Tekli M.
 Ikonona słowiańska: dziś Świętobója, jutro Bohdana bł.
 Wschód słońca godz 5 m. 55, zachód godz. 6 m. 18.

Duma Państwowa.

(Według depesz Agencji Petersburskiej i innych źródeł telegraficznych).

Petersburg, 25 marca.

Na dzisiejszem posiedzeniu
Duma w pałacu Taurydzkim porządek dzienny obejmuje:

- 1) Wniosek 32 członków o czasie posiedzeń Dumy, jej wydziałów i komisji.
  - 2) Wybór komisji żywnościowej.
  - 3) Sprawy pomocy dla nieposiadających pracy.
  - 4) Utworzenie komisji i opracowanie regulaminu.
  - 5) N. g. i. wniosek posta Zitowa i innych.
  - 6) O dalsze skierowanie wniosku 32 co do zniesienia prawa o sądach polowych.
  - 7) Referaty o poprawkach w sprawozdaniach stenograficznych.
- Sprawy bieżące, wniesione do Dumy.
 Projekt prawa o **zniesieniu sądów polowych** (frakcja kadetów przesyła do oddzielnej komisji, zobowiązawszy ją, aby w ciągu 24 godzin rozpatrzyła i złożyła go do zatwierdzenia Dumy.
 Zaproszony przez prezydium Dumy profesor Bielecki dopełni oględzin

gmaczu Taurydzkiego

i przekonał się, że gmach jest bezpieczny pod każdym względem.

„Times” uważa, iż fakt, że Stolypin w całości przyłączył się do wniosku Rodiczewa, a następnie, że wniosek ten przyjęty został olbrzymią większością, jest jednym z ważniejszych kroków praktycznych do osiągnięcia zgody pomiędzy rządem a najliczniejszymi elementami państwowymi narodu rosyjskiego.

Komisja gospodarcza **podzieliła miejscę** w sali posiedzeń Dumy w pałacu Taurydzkim, jak następuje:

Od lewej strony ku prawej: socjali demokraci 69 miejsc, socjali rewolucjonisci 41, narodowi socjaliści 19, ukraińcy 16, trudownicy 80, kozacy 21, mahometanie 38, polacy 46, kadeci 88, bezpartyjni sympatycy kadetów, dalej październikowcy 42, prawica 60.

Podział wywołał niezadowolenie wśród kadetów, którzy twierdzą, że niesłusznie rozdzielono ich od trudowników grupami nacjonalistycznymi, gdyż znaczna część trudowników głosowała razem z nimi.

Biuro parlamentarne frakcji kadetów zostało utworzone.

Przesesem został ks. Dolgorukow, wiceprezesami — Teslenko i Kiesewetter, członkami: Maklakow, Struwe, obaj Hessenwetter, Rodiczew, Kutler, Pergament, Adżemow, Szingarow, Cha-kunin, Bobin, Maksudow, Doizenkow, Czernow-szwistow, Charlamow, Tataribow, Jordanski oraz byli posłowie: Winawer, Petruniewicz, Nabokow, Szachowski, tudzież Milukow.

Komunikat urzędowy.

Dalszy ciąg deklaracji Stolypina brzmi, jak następuje:

Co się tyczy organów administracji, to ministerjum wnosi do Dumy projekty praw, dotyczących zarządu gubernialnego, powiatowego oraz komisarzy ucząstkowych.

W gubernialnych i powiatowych zarządach ma być urzeczywistniona zasada możliwego skupienia wszystkich władz cywilnych, zogniskowania wszystkich poszczególnych bardzo licznych zarządów, przedewszystkiem zaś urzeczywistnienie zasady sądu administracyjnego.

Tym sposobem wszelkie skargi i zażalenia na decyzje osób i władz zarówno administracyjnych, jak z wyboru, mają być w myśl powyższego projektu, rozpatrywane przez komisję administracyjną — sądową, przy zachowaniu procedury kontradyktoryjnej.

Zarząd powiatu, w myśl projektu spoczywa w rękach naczelnika zarządu powiatowego, który zawiaduje czynnościami wszystkich władz cywilnych powiatu, funkcjonariuszami administracji są komisarze ucząstkowi. Funkcje naczelników ziemskich zostają skasowane. Policia ma być przekształcona w ten sposób, że funkcje ogólne i dotychczasowe funkcje zandarmerji winny być połączone; funkcjonariusze zandarmerji nie będą prowadzić na własną rękę śledztwa policyjnego, gdyż czynności te zostają powierzone władzy śledczej.

Uwadze Dumy poleca się nowa ustawa policyjna, która powinna zastąpić przestarzałe przepisy o sposobach zapobiegania przestępstwom, oraz utrwalić wiarę, co do legalności działań policji.

W ścisłym związku z przekształceniem zarządu miejscowego, znajduje się również sprawa reform sądowych.

Wraz z zawieszeniem działalności instytucji naczelników ziemskich, należy bezwarunkowo powołać do życia sądy miejscowe, tanie, dostępne, i będące w bliższej łączności z ludnością.

Wychodząc z tej zasady, ministerjum sprawiedliwości wnosi do Dumy projekt, dotyczący przetworzenia sądów miejscowych, przy-czem władza sądowa, w danej miejscowości

ma spoczywać w rękach obieralnych przez ludność sędziów pokoju w zawiadywaniu tych, sędziów znajdująć się ma znaczna część spraw które podlegają obecnie kompetencji ogólnych instytucji sądowych; pozatem ma być utworzona ogólna instytucja sądowna, pod postacią powiatowych wydziałów sądu okręgowego, instancją kasacyjną od wyroków zapadłych w sądach apelacyjnych, ma być senat rządzący.

Prócz tego, celem zabezpieczenia w państwie porządku prawnego, celem utrwalenia w ludności poczucia świętości i nie naruszności prawa, ministerjum sprawiedliwości wnosi do Dumy projekt ustanowienia cywilnej i karnej odpowiedzialności za przestępstwa służbowe, w myśl prawa tego, urzędnicy mają istotnie odpowiadać zarówno karne jak i majątkowo, co zapewniać będzie sumienne spełnianie przez nich obowiązków służbowych.

Nie omawiając projektu zwiększenia etatów, nie mogę nie zwrócić uwagi Dumy, na projektowaną reformę prawodawstwa karnego.

Procedura sądowa z czasów Aleksandra II-go nie odpowiada wymaganiom praktyki, lub też poglądom naukowym czasów ostatnich, które to poglądy zastosowano w prawodawstwie licznych państw europejskich.

W myśl tego, projektuje się dopuszczenie obrony podczas śledztwa pirwiastkowego, wprowadzenie zasady kontradyktoryjnej przy oddawaniu pod sąd, wprowadzenie zasady skazania warunkowego, warunkowego przedterminowego zwolnienia od kary i t. p.

Równocześnie istnieje projekt wprowadzenia w całej rozciągłości nowego prawa karnego, łącznie z wszelkimi prawami, wydanymi w ostatnich czasach. Równocześnie wniesionym zostaje cały szereg projektów w dziedzinie prawodawstwa cywilnego, między innymi projekt ustawy włościąskiej i przepisów dopełniających tę ustawę, dążących do uregulowania procedury hipotecznej, celem wprowadzenia w dziedzinę stosunków prawno-rolniczych odpowiedniej jawności i ścisłości. Dziedzina ta pozostaje w ścisłym związku ze sprawą urzędzenia ziemi i rolnictwa.

Zarząd do spraw rolnictwa znajduje się wobec zadania olbrzymiej wagi. Zarząd ten powołano przedewszystkiem celem współdziałania sprawie ekonomicznego odrodzenia włościąństwa, które wskutek uciążliwych warunków występuję obecnie na arenie walki o byt, szukając zarobków w przemyśle. Celem zarządu do spraw rolniczych, jest powiększenie włościąńskiej posiadłości rolnej, oraz uporządkowanie tego posiadania ziemi, czyli sprawa urzędzeń rolnych.

Przedewszystkiem główny zarząd nadaje szczególną wagę sprawie zabezpieczenia bytu dla tych gmin, które otrzymały działy ziemi w darze, nie miały możliwości do tej pory zabezpieczyć swego bytu przez zakup ziemi. Odpowiednie prawo wniesione będzie do Dumy.

Za sposób zaspokojenia głodu ziemi, główny zarząd uważa sprzedaż ziemi, będącej w posiadaniu obszarników, na warunkach ulgowych i (dpowiednio do wartości tej ziemi. W tym celu rząd zgodzie z ukazami z dnia 25 sierpnia i 10 września, posiada w rozporządzeniu swem 9 milionów dziesięćdziesiąt dziesięć i dwa miliony dziesięćdziesiąt zakupioną przez bank włościąński od 15 list. r. 1905.

Celem pomyslnego jedynak przebiegu sprawę zapotrzenia w ziemię, należy zwiazać ją ze sprawą ulepszeń rolnych i w tym celu niezbędnym jest poparcie, a przedewszystkiem kredyt. W tym celu główny zarząd pragnie rozwinąć i zorganizować na szeroka skalę kredyt na zakup ziemi, na cele meljoracyjne i na cele emigracyjne.

Co się tyczy urzędzeń rolnych, to projekt wniesiony w tej sprawie ma na celu usunięcie niedogodności, wynikających z rozrzućenia po-

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w z. tresz. rzębiarstwa wcho-dzące, od najwycyższych do najwykwalifikowanych, ze wszystkich krajowych i zagranicznych pełna materiałowa kamienia i drzewa. Dekoracje domów od rekt modelowane i wszelkie roboty szkatułarskie. Zakład podejmuje się wykonywać oboty w miejscowościach na podległościach, w-tytułach, rysunkach, i ko-strych na każde żądanie darmo. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamienski
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
 Aleja III dom własny.

szczególnych działów ziemi, należących do poszczególnych wsi i osad, przymusowe usunięcie szlachowic, przyczem uznaje się ten system za szkodliwy i t. p. Pomysłowe rozstrzygnięcie przedsięwziętych środków zależnem jest od działalności miejscowych komisji rolniczych. Główny zarząd rolnictwa uznaje konieczność przetworzenia tych komisji i w tym celu opracował projekt, mający na celu ściślejsze zjednoczenie tych komisji z innością miejscową.

Jakkolwiek wśród ludności naszej przeważa stan włościański, wszakże rząd uważa za niezbędne przedsięwzięcie szereg zarządzeń prawodawczych dotyczących robotników. Za zasadę uznano: bezwarunkowe współdziałanie rządu w sprawie dobrobytu robotników i dążenie do poprawy ich losu.

Zapatrując się na ruch robotniczy, jako na naturalne dążenie do poprawy swego bytu, projektowane reformy powinny dostarczyć ruchowi temu możność naturalnego wyjścia, usunąć wszelkie środki, skierowane przeciw jego skutecznemu pobudzeniu, jak również wszelkie środki, dążące do zacieśnienia tego ruchu, o ile nie zagraża to ogólnemu bezpieczeństwu.

NOWINY.

Częstochowa.

Tow. pożycz. oszczędz. Wczoraj odbyło się walne zgromadzenie członków Tow. pożyczko-oszczędnościowego. Sprawozdanie z tego zebrania podamy jutro.

Osobista. Bawi w naszym mieście p. Bronisław Szabowski w sprawie budowy nowej linii kolejowej Częstochowa—Sieradz.

Zabójstwo. W dniu 22 b. m. o godzinie 8 wieczorem zabity został mieszkaniec Rakowa Skowron, były strażnik fabryczny. S. należał do związku kat. diekłego.

Śmiały napad. Dzisiaj o godzinie 1-ej w nocy ulica dojazd była podobno widownią nadzwyczaj śmiałego napadu dokonanego przez kilku bandytów na osobach dwóch przyjezdnych. Bandyci początkowo spokojnie żądali pieniędzy, lecz napotkawszy opór, rzucili się na swe ofiary, związali im ręce nogi, poczem poczęli się pastwić bijąc ich bez litości. Pomimo krzyków ofiar nikt nie pośpieszył im na pomoc. Bandyci widząc, że napadnięci stracili przytomność, zwolnili więzy i obdarli swe ofiary do bielizny. Podobno nad ranem dopiero nieszczęśliwych ludzi znaleźli jacyś przechodnie i zaopiekowali się nimi.

Dzisiaj rano interpellowaliśmy telefonicznie w tej sprawie cyrkuł drugi, lecz policja była nas miłozemnie, widząc, że zwykłe nie chciała udzielić nam wiadomości, trzymając w tajemnicy przed prasą wszystko, o czem wiedzieć winni mieszkańcy.

Sosnowiec.

Odczyt. Wczoraj po południu w klubie wobec licznie zebranej publiczności p. Tadeusz Ulanowski wygłosił odczyt na temat: Rola proletariatu w dobie ostatniej.

Strz. ty zagalkowe. Wczoraj w stronie Pogoni o godzinie 6 wieczorem dały się słyszeć kilkakrotnie strzały, przyczyna których pozostała zagadką.

Bandytyzm. W dniu 22 b. m. o godzinie

7 wieczorem na Modrzejowie po zamknięciu granicy zebrali się na szosie około 15 bandytów w oczekiwaniu na ludzi powracających z Mysłowie. Po niejakiem czasie napadli na pp. Swickiego i Gresika, którym zabrali 15 rb. 19 kop. Niezawodnie więcej osób stałoby się ofiarami rabunku bandytów, gdyby ci nie zostali spłoszeni przez żoźnierzy.

Kasodzieje stacyjn. Operujący złodzieje przy kasach biletowych skradli na stacji sosnowieckiej pasażerowi, jadącemu do Warszawy portmonetkę z 37 rb. i na stacji będzińskiej robotnikowi Jaswickiemu 3 rb.

Ką iel. Onegdaj wieczorem na Sielcu przechodzący w stanie nieczuwym robotnik H. Z. wpadł obok tunelu w wodę, której wskutek odżyły a następnie powodzi wiele się nagromadziło. Niespodziana kąpiel jakkolwiek zniszczyła Z. ubranie, ale za to wytrzymała go w jednej chwili. Może też na przyszłość kąpiel ta będzie mu nauką, aby nie nadużywał więcej trunków.

Lista ofiar dobrowolnych na pomoc dla robotników pozbawionych pracy w Łodzi, zebranych przez pp. P. J. i D. w Sosnowcu na targowisku trzoda chlewną.

Poljrb. 3 złożyli: I. Idzikowski, Radwański, Piwowarski, Kazun. razem rb. 12.

Po rb. 2: W. Zażycki, M. Dowgierd, Nikaniuk, Wojciechowski, Liberski, Piaskowski, F. Dobrowolski razem rb. 14.

Po rb 1: K. Brzostowski, Pelczyk, Bogucki, St. Kowalczewski, Wójcik, Welenzek, L. Nowakowski, R. Piechowski, Szmít, Kos, Wronski, Tuszyński, Zulkowski, Smulski, Kubacki, Kiebaszński, Sz. Puchki, Morczak, A. Jarosiński, B. Chiniński, Z. Szeligowski, Głębicki, B. Luckoś, S. Maszalski, F. Niedbalski, Furtowicz, H. Białkowski, St. Kowalczewski, W. Chrościecki, D. Chrościecki, M. Adamowicz, St. Rajchel, P. Witowski, Pawlak, Dużyński, A. B. Biernocki, Szuka, M. Fiszal, W. Star-nawski, R. Prelek, Legat, razem rb. 42.
Kocet 94 kop.

Po 50 kop: Kowalczewski, Domagalski, Rejman, Bogański, Zamzucki, Czechowski, Jendrzek, K. Nyez, Drąszkiewicz, F. Mołoto, Zajac, Bubacki, Zamzucki, Michałowski, Złanowicz, S. Martin, Rajchel, F. Bogzcki, Pelczyk, Gurski, F. Brąszkiewicz, Sz. Kowalczewski, B. Krowski, Brzdziński, P. Kwieciński, Kwieciński, P. Weliżek, T. Mołoto, Cyper, J. Rybcezyński, Konjew, B. Warszawski, A. Otremski razem rb. 16 kop. 50.

Po 47 kop: Wleczuk, Kling, Mołoto, F. Twardy, Mamrocki, razem rb. 2 kop 35.

Po 45 kop: Grzybowiński,

Po 40 kop: Czwejezyński, Fr. Witowski, razem 80 kop.

Po 30 kop: Wąsik, Zulkowski, Kunz, razem 90 kop.

Niedziela 28 kop.

Po 25 kop: Pluciński, Kobiński, Dobrowolski, Kwieciński, Dutkowski, N. Pluciński, razem 1 rb. 75 kop.

Po 20 kop: Snakowski, Kipiński, Doma-galski, Kamiński, Gondiecki, Rafalst, F. Rybcezyński, razem rb. 1 kop. 40.

Po 15 kop: Palys, Zamoński, Nawrocki, razem 45 kop.

Po 10 kop: Chroźński, J. Juskiewicz, razem 20 kop.

Ogólna suma: rb. 94.

Z różnych stron.

— **S. p. Stanisław Chelchowski.** Dziś w południe nadeszła do Warszawy z Ciechanowa wiadomość, że o godz. 3-ej nad ranem rozstał się z tych światem, St. Chelchowski, b. poseł do Dumy państwowej, a ostatnio powołany na prezesa centralnego Towarzystwa rolniczego.

S. p. Stanisław Chelchowski urodził się 1866 r. w Chojnowie w pow. przasnyskim.

Wykształcenie wyższe s. p. Chelchowski otrzymał w uniwersytecie warszawskim, który ukończył na wydziale fizyczno-matematycznym w roku 1888 ze stopniem kandydata nauk przyrodniczych, ze złotym medalem za rozprawę konkursową „O grzybach podstawko-zarodnikowych w okolicach Warszawy.

Po ukończeniu studjów uniwersyteckich, s. p. Chelchowski osiadł na roli w majątku rodzinnym Chojnowie, gdzie wolne od zajęć gospodarczych, chwile poświęcał pracom ludoznawczym i botanicznym, jako stały współpracownik „Gazety rolniczej”, „Głosu”, „Ogrodnika Polskiego”, „Pamiętnika fizjograficznego”, „Wisły” i „Wszelchwiata”.

Z obszerniejszych prac swoich w tymże czasie ogłosił: „Materiały do etnografii ludu polskiego z okolic Przasnysza” (1899), „Stosunki etnograficzne w ziemi płockiej” (1891), „Przyczynki do znajomości krajowych grzybów gnojowych” (1893), świetny „Zbiór pieśni ludowych z okolic Przasnysza”, „Zbiór prowincjonalizmów ludu przasnyskiego”, „Medycyna ludowa w Przasnyskiem”.

W roku zeszłym, powszechnem zaufaniem wyborców ziemi płockiej, a ku zadowoleniu kraju całego, był wybrany na posła do pierwszej Dumy państwowej.

Zmarł w siłę wieku, w chwili, gdy praca jego najwocześniejszą być mogła.

Cieść jego pamięci.

— **Z sądów.** Warszawska izba sądowa rozpoznawała sprawę 31 letniego docenta Uniwersytetu Lódzkiego w Galicji, p. Józefa Kwiatka oddanego pod sąd z mocy art. 126 (należnie do przeciwrządowej partji), 2 cz. 120 art. (rozpowszechniania utworów, nawołujących do obalenia ustroju społ.), 2 cz. 121 art. (udział w tłumnej manifestacji dla wyrażenia nieuznawania względem władzy Najwyższej) i art. 123 k. k. (udział w tłumnej zebraniu, które stało opór siłę zbrojnej).

P. K. pochodzi z Płocka i jest wychowalcem uniwersytetów warszawskiego, dotpackiego i krakowskiego. Przez dłuższy czas poświęcał się dziennikarstwu, pisząc do „Głosu”, „Kurjera codz.” i pism akordonowych.

W styczniu 190 r. K. aresztowany został na ulicy, a dokonana przy nim bezwzględnie rewizja wykryła 3 rewolwery i rozmaite dokumenty partyjne (PPS.) oraz bruljony odezw Centr. Kom.

Po prze:rowadzeniu śledztwa K. pociągnięty został do odpowiedzialności: 1) za należenie w charakterze członka Cen. Kom. do PPS. jako partji, mającej na celu obalenie ustroju społeczno-państwowego, oderwanie Król. Pol. od Rosji i wprowadzenie rzeczywistej demokracji; 2) za rozpowszechnianie zredagowanych przez się odezw PPS.; 3) za przygotowanie tłumnych zebr. i, jakie odbyły się w d. 13 listopada 1904 r. na placu Grzybowiskim i w dniach 27, 28 i 29 stycznia 1905 r., w różnych miejscach Warszawy, celem wyrażenia nagany

Saftykow-Szczedryń.

Z opowiadań majora Gorbylewa

A na ostatku opowiem wam rzecz najcięższą jak ja pewnego razu żądałem konstytucji.

Było to w tym czasie, kiedy nas, po kampanji sewastopolskiej, jako bohaterów, polecili panu Kokorewowi. Wtedy w ełej Rosji był zachwyt. Po pierwsze, wojna skończyła się, a po drugie, łagodność jakaś rozlała się wszędzie. Palić na ulicach było pozwolone, wasy, brody nosić. Od tego się zaczęło. A najgłośniejsza, nie zabraniano ani chodzić, ani siedzieć, ani śmiać się, ani plakać. Chce—chodź, chce—siedź, chce—milcz, a sprzykrzyżo mi się milczec—wzmę i zagadam. I żadnej szkody od tego nie było—jak Boga kochem! Krótko mówiąc, taka nieoczekiwana chwila przyszła, kiedy wszyscy tylko zadowolenie odczuwali.

Naturalnie, nie obeszło się i bez fanaberyj. Jedni mówili: trzeba, ażeby u chłopa codzień dobry półkwaterek wódki był; ale byli i tacy, którzy dodawali: a dla innych żeby—

konstytucja. Jednak, ani tych, ani drugich nie ruszali, a tylko oko na nich mieli.

My, bohaterzy, prowadzili się bardzo skromnie. I w ermitażu byli, i w gabinecie zoologicznym, i na skwerze św. Izaaka—cicho, przywoicie. Rozumie się, tak późnym wieczorkiem, pod przewodnictwem Bazylego Aleksandrowicza, zdrowymy jedaak chlapał, ale przeważnie nas wywoził w tym celu do Uszak. Wstawiamy ze dwie doby, no i znowu do Petersburga trzeźwiuteńko wracamy.

Otóż pewnego razu używamy tam sobie w Uszakach, i nażyliśmy się dostatecznie. I zaczął nasz kochany gospodarz objaśniać: dlaczego, kiedy pociąg na stację przychodził, robotnicy pod wagonami lażą i o koła i szyny mlotkami stukają? Dla tego, mówi, ażeby wiedzieć, czy wszystko w porządku i czy niema gdzie uszkodzenia. A podobnie do tego, mówi, na przyszłość i w państwowych sprawach postępować należy. Na oślep nie pędzić, a z początku postukać, a jeżeli okaże się szpara lub złamanie, to łatkę położyć, a potem już jechać.

Cóż, stukać, to stukać. Zaczęli mi stukać i im dalej, tem więcej. Jedni mówią: na pierwszy raz wystarczy lampka dobrego wina; drudzy mówią to mało, trzeba konstytucji.... A w ich łobzie i ja.

Tylko znajdował się między nami jeden mężczyzna. Udawał, że trzech zliczyć nie umie, a sam to nawet odpowiednio zawiąmy nie był. Gęba, można poprostu powiedzieć, bezprawna. Oczy—zezowate; usta—wykrzywione; jeden policzek wyduęty, drugi—wklęsły, jak gdyby dopiero co z pod gwałtu. Ale tak było wtedy wszystkim dobrze, ze my nawet przed tymi oczywistymi znakami nie wystrzegaliśmy. Naturalnie, ja przespiał się i najajutrz wszystko zapomniał. I zatem na trzeci dzień—do generała wołają.

— Czy wie pan, co to konstytucja?
— Nijak nie wiem, wasza ekscelencjo.
— Dlaczego więc tak jej pan pragnie?
— Nie mogę wiedzieć, wasza ekscelencjo.
— Nie może pan wiedzieć... hm... Jednak przypominj no pan sobie... w Uszakach?...
— Zawiniłem, wasza ekscelencjo.
— Otóż to właśnie. Znaczenia słowa nie znasz, a nadużywasz. Zapomnij o tem, mój przyjacielu! To ciebie wróg rodzaju ludzkiego opętał!

Tem mnie pożegnał... to ten sam generał, który przedtem bez surowego słowa minuty obejść się nie mógł, a teraz... „mój przyjacielu!” Ot czas jaki był czarodziejski!

Rozumie się, ja na dorozkę i do domu. A w jakie trzy dni później nas, bohaterów do pułków rozestali.

względem mobilizacji, nakazanej przez Monarchę w interesie wojny z Japonją, przyczem zebrań te stawiły opór sile zbrojnej.

Zaznaczyć należy, że pod zebraniem styczniowem urząd publiczny rozumie rabunki sklepów, jakie przypisuje działalności PPS.

Stawiony przed sądem pod powyższymi zarzutami, K. w roku zeszłym otrzymał wyrok uniewinniający.

Wyjechał więc zaraz do Galicji, skąd wrócił po pewnym czasie do Warszawy. Tu go powrotnie aresztowano, a tymczasem senat uwzględniając protest prokuratora, wyrok izby skasował.

Na wczorajszym posiedzeniu izby K. odpowiedział już tylko z art. 123, zwolniony od odpowiedzialności z pozostałych, dzięki Manifestowi.

Obronę wnosili adwokat przys. Patek. Do sprawy, prócz świadków (których nie badano z uwagi na przyznanie K.) powołano 4 biegłych kaligrafów.

Kwiatek skazany został na 2 lata i 3 miesiące więzienia, zaliczeniem 15 mies. więzienia prewencyjnego.

Opieka nad dziećmi Łódzka.

Raków rozpostarł swe skrzydła opiekunów nad dziećmi robotników łódzkich. W tych dniach przybyła druga partja biednej dotkniętej głodem dzieciny. Każdy brał dziecinę, aby przysparzyć, nakarmić, ogrzać w ciepłym mieszkaniu i ra czas walki rodziców o byt dla siebie i blizkich dać opiekę czułą i serdeczną. Robotnik nasz dobrze rozumie położenie swych współbraci, gdyż sam nieraz zaznał niedoli, braku a może i głodu, teraz więc kłosem chleba, ciężką pracą zdobytym dzieli się z tymi, którzy łakną chleba.

Ciężkie chwile przeżywać muszą robotnicy w Łodzi, skoro zapuszeni są dziećmi swą powierzać ludziom obcym, nieznanym. Nie jednej matce i ojcu żal by wyściska, kiedy rozstać się musi z dzieciną ukochaną, niedola jednak rozwiązuje najczulsze więzy, rozłącza najbardziej kochających się.

Czy my przyjmujący opiekę nad temi dziećmi, nie zawiedziemy zaufania, jakim nas rodzice ich obdarzają? Czy my postaramy się szczerze wywiązać z zadania, którego podjęliśmy się.

Zdaje się, że tak! Ludzie, którzy biorą pod swoją opiekę dzieci cudze, tem samem dowodzą, że czują głęboko niedolę bliznich, posiadają poczucie obowiązku względem społeczeństwa i z obowiązku tego wywiązują się godnie. Niewątpliwie dziecino Łódzka, która, głód wypędza z pod strzechy rodzicielskiej, znajdzie wśród nas gorące serca, czułą rodzicielską opiekę, a przedewszystkiem pobieżliwość, której tak wiele potrzebuje ta biedna dziecino. Czeszć tym robotnikom, którzy ofiarowali gościnną biednej dziecino.

Aniela Luchtówna.

Telegramy.

Własność ziemska.

(doniesienie urzędowe).

Petersburg, 23 TAP. Komitet statystyczny ministerjum spraw wewnętrznych w tych dniach wydał zbiór danych o podziale własności ziemskiej w r. 1905 w 50 gubernjach Rosji Europejskiej.

Wynosiła ona 395,192,443 dziesięcin. Pierwsza grupa — posiadłości prywatne obejmują 101,735,343 dziesięcin; druga grupa — ziemie nadziałowe włościan — 138,767,387 dziesięcin; trzecia grupa ziemie skarbowe, cerkiewne, klasztorne i miejskie 154,689,513 dziesięcin.

Własność osobista według stanów dzieli się tak: do szlachty należy 53,169,008 dziesięcin; do włościan 11,214,028 dziesięcin; do kupców i obywateli handlowych 12,906,795 dziesięcin; do mieszczan 3,763,822 dziesięcin; do poddanych zagranicznych 352,438 dziesięcin; do osób duchownych 337,206; do przedstawicieli innych stanów 2,113,372 dziesięcin.

W ciągu 25 lat szlachta straciła prawie 80 proc. posiadanej ziemi.

W ciągu roku 1906 sprzedano przez bank włościański i złożono do sprzedaży 10,058,143 dziesięcin; w tej liczbie 7,598,325 dziesięcin ziemi szlacheckiej.

Ogólny obszar posiadłości szlacheckich z 73,1 milionów dziesięcin w r. 1877 obniżył się do 44,8 milionów.

Wysokość nadziałów włościańskich waha

się pomiędzy częścią dziesięciny a kilkudziesięciu dziesięcinami.

Do 5 dziesięcin na gospodarstwo ma 2,856,950 gospodarstw, od 5 do 10 dziesięcin ma 5,071,511 gospodarstw; po nad dziesięcinę ma 4,070,244 gospodarstw, mniej niż dziesięcinę ma 236,729 gospodarstw.

Ogólny obszar włościańskiej ziemi nadziałowej wynosi 9,027,813 dziesięcin, co stanowi przeciętnie 3,2 dziesięciny na gospodarstwo.

Posiadłości ziemskie trzeciej grupy obejmują 154,689,513 dziesięcin (dobra skarbowe 138,086,168; udzielne 7,843,015 cerkiewne 1,871,858, klasztorne 7,39,777 dziesięcin).

Zjazd młynarzy.

Petersburg, 23 TAP. Dnia 27 b. m. w sali kalasznikowskiej giełdy zbożowej odbędzie się posiedzenie 8 wszechrosyjskiego zjazdu młynarzy.

Wszyscy żydzi, którzy płacą oddzielną składkę na potrzeby zjazdu za zezwoleniem ministra spraw wewnętrznych mają wolność zamieszkiwania w Petersburgu przez cały czas posiedzeń zjazdu.

Zakończenie strajku.

Moskwa, 24 TAP. Strajk tramwajowy został zupełnie zakończony.

Strajk.

Aschabad, 24 TAP. W Krasnowodsku zastrajkowała służba na statkach. Zastosowano środki celem zabezpieczenia porządku.

Baku, 24 TAP. Załogi wszystkich statków handlowych przedstawiły wiele żądań niemożliwych do wykonania.

Ruch w uniwersytetach.

Kijów, 24 TAP. Rada profesorów uniwersytetu opracowała wezwanie do studentów, w w którym wskazując na akty terroru ze strony studentów, co było powodem przerwania lekcji uprzedza, że jeżeli lekcje nie będą wznowione do 1 kwietnia, uniwersytet będzie zamknięty, egzaminy i zapisy odbywać się nie będą, zamknięcie zaś uniwersytetu pociągnie za sobą uwolnienie studentów.

Napady.

Elizawetgrad, 24 TAP. Dwóch ludzi, uplanowawszy napad na kasjera młyna Wajsenberga, zaproponowali stojkowemu opuszczeniu posterunku za odpowiedniemi za to wynagrodzeniem. Stojkowy pozornie zgodził się, lecz po chwili, upatrzywszy moment, zawezwał kolegę i obydwaj zatrzymali napastników, przy których znaleziono rewolwery.

Mińsk 23 TAP. W nocy 22 bm. dokonano śmiałego napadu na archierejską wille w Antonowie. 15 rabusiów wylamawszy okno przeniknęli do cerkwi, przeszli przez pokój episkopa i wynieśli na dwór ornaty, 11 lichtarzy i dywany. Usłyszawszy szum, zarządzający willeżabonnik Simeon wyszedł z siekierą. Wówczas podeszło do niego 6 uzbrojonych rabusiów, związali mu ręce, zaprowadzili do mieszkania, skąd zabrali półtora rubla i żywność, poczem zostawili związanego zakonia, oddalili się. Na drodze znaleziono jeden zlamany lichtarz.

Straszny wypadek.

Wrocław 25 T. wł. Do gazety „Breslauer Ztg.“ donoszą z Odessy: Podczas przedstawienia na cel dobroczynny na dziecku, które występowało na scenie zajął się śnieg sztuczny. W mgiełku oka płomień objął całą scenę. Wśród wózków wybuchła panika. Rozgrywały się straszne sceny. Wołania dzieci o pomoc wstrząsały salą. Dziewięcioro dzieci zostało spalonych, dziesięcioro ciężko pokaleczonych. Kilka matek z przestraszu dostało objęciu.

Aresztowanie.

Katuga, 24 TAP. Policja wykryła drugiego rabusia magazynu Czernobrowika. Odebrano mu brauning z pięcioma kulami, z których trzy były zatrute. Obydwaj rabusie przyznali się do przestępstwa.

Zarząd tymczasowy

Stowarzyszenia wzajem. pomocy

Pracowników Handlowych i przemysłowych
W CZĘSTOCHOWIE.

podaje do wiadomości osób interesowanych iż zapisy na kandydatów przyjmują

pp.: Siewicz	)	
Koczałski	)	w fabr. Motte & Co
Nagler	)	
p. Dytwach	w Rakowie	
pp.: Geldner	)	biuro Tow. Wzaj. Kredytu.
Goldstajn	)	
p. Dobrucki	biuro Tow. Kred. m. Częst.	
pp.: Domański	)	biuro Tow. Pożycz. Oszczęd.
Fitaszewski	)	

Import-Kawy

L. B. Jankiewicza

Warszawa-Łódź.

121-0-1

Żądać wszędzie.

Lekarz-Dentysta M. Grejniec

czyszczenie, plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu, Zęby sztuczne bez podniebienia, I Aleja № 8, dom p. Rygockiej.

Słynna w całym świecie

Mączka NESTLÉ'A

Zawierająca najlepsze mleko alpejskie, polecana przez powagi lekarskie, jako jedyny pożywny pokarm dla dzieci.

Prawdziwa tylko w opakowaniu francuskim z czerwoną etykietą głównego reprezentanta p. Fabiana Klingelanda. Wystrzegać się niemieckich fałszywków szkodliwych dla zdrowia.

6-15-1

w ciągu 20 minut
wydem.
jejsca, praktyczne

Teatralna 18.
fon Nr. 1.

my
ark i
GA''

dotąd przez za-
nieosiągnięte.

tantem
c i okolice

nberg
opatrzonej sklep
złote, srebrne
po cenach fa-
ry
skiej. 83-

OR
SEZON

wice,
175 10-1

Blizki - Gotowa suknie.

H. K. T.
Września!!!
J. Malczewski
KATOWICE, ul. Pocztowa 8.
Specjalny polski skład cygar
poleca się Szanownej Publiczności.

Na święta wyborową mąkę renowowaną firmy Bracia Krauze w Lublinie, doskonałe Wina węgierskie i inne świeże towary kolonialne, owoce południowe, wędliny liwowskie, oryginalną bryndzę, liptawską poleca firma **Stefana Niekrasza** dawniej Julian Fuchs, Aleja I. 83-3-1

Mamy zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że z dniem 1 kwietnia r. b. **zaprzestaniemy dodawać portrety premjowe.**
Zatem **tylko do tego czasu każdy może korzystać z premjum.** Z szacunkiem
Bracia Altman,
Sosnowiec-Będzin.

Z dniem 1 marca r. b. został otwarty w **Sosnowcu** przy ul. Warszawskiej № 5, gdzie warsztat p. **Kranca**

ZAKŁAD
Slusarsko Elektrotechniczny
pod firmą
S. Owsiak i A. Niekowal.
Firma wykonuje szybko i akuratanie wszelkie prace w zakresie elektrotechniki wchodzące, jak instalacje, zakładanie światła elektrycznego, telefonów, dzwonek elektrycznych, ostrzegaczy, piornochronów, dynamomaszyn, oraz wszelkie w tym zakresie reperacje. Zamówienia mogą być uskutecznione ustnie lub listownie.

Polecając się łaskawym względom Szan. Publ. pozostajemy
Z szacunkiem 285-
S. Owsiak i A. Niekowal.

Rowery
i części
Reperacja
American Cycle Company
nagrodzone medalem.
Rowery i części

27-20-1
Insztyt
Gimnastyki i fechtunku
St. Kiffera.
ulica Teatralna № 13,
dom p. Kohna,
dla pań, panów i dzieci. W niedziele i święta wejście po 20 kop. Gabinet masażu i gimnastyki leczniczej, II Aleja 80, Przyjmuje od 9-4 pp. 124-3-3

Amatorom piwa!
Akc. Tow.
Browaru Porowego
„Łódź”
zaopatrzyło skład swój w Częstochowie, w domu S-ów Kruk № 2 w I Alei, w wyborze gatunki piwa i rozpoczął na nadchodzące święta sprzedaż piwa w antalkach i butelkach (poczynając od 20 butelek) **po niższej cenie hurtowej.** 75-6-2
Zarządzający składem
Wilhelm Lewi.

Zakład slusarsko mechaniczny
poleca części rowerowe różnych gatunków, jak opony od 3 rb. 75 kop. i książki od 2 rb., nowe i używane rowery, a także reparaacje i emalowanie. Zarządzający **Kurasiewicz**, Częstochowa, Teatralna 8, Cyklodrom. 43-180

Pracownia artystyczna
rzeźbiarsko-sztukatorska
wykonuje w różnych stylach szczegóły zdobnicze do kościołów, domów i pokoi. Wyrób w cemencie, terrakocie, gipsie itp. Rysunki na żądanie. Ceny przystępne.
Stanisław Ryżek.
917-52-1 ul. św. Barbary 8.

Dropne ogłoszenia.

Administracji domu poszukuje. Poste Restante Częstochowa „J.W. № 21.” 85-10-1

Do sprzedania dom narożny duży ze 4-ma sklepami przy ul. Wieluńskiej, obok parku w każdym czasie. Wiadomość u Sukcesorów Pawła Maciałowicza na Częstochówce. 85-3-2

Do wynajęcia w każdym czasie dwa sklepy duże na tarakocie z mieszkaniami, piwnicami, mogą być odpowiednie na restaurację, jadłodajnię, wyroby rzeźnicze. Obok kościoła św. Barbary w Częstochowie. Wiadomość u gospodarza I. Lipińskiego Nr. 15-e. 19 9

Do sprzedania: karetka, powóz, boillard francuski mało używany pierwszorzędnej fabryki z bilami i kijami i magły dla domowego użytku. Wiadomość w biurze browaru K. Szwede. 182-10 1

Do sprzedania urządzenie sklepowe. Wiadomość: A. Faiman, Aleja II № 16. 73-3-2

Do sprzedania garnitur mebli. Ulica Krakowska № 6, Dąbrowski 41-6-5

Harmonję hromatyczną sprzedam. Częstochowa, Krakowska Lassota Organmistrz. 61-4 3

H. Imich w Częstochowie, poleca na nadchodzący sezon budowlany: farby i pokosty, cement i gips. Cegłę ogniotrwałą i mączkę szamotową krajową i zagraniczną. 55-5-4

Felcozer poszukuje posady w miejscu lub na prowincji, Wymagania skromne. Oferty „Feliczer”. 70-7-2

Poszukuje się **monety dawne polskie i starożytno-węgierskie** pamiątki. Wiadomość w Redakcji

Utrzymanie dla rodziny. Sklep istniejący kilkanaście lat — do odstąpienia. Produkty spożywcze, nabiał i dystrybucja. Obok fabryki pod Sosnowcem. Wiadomość u reprezentanta **Gejca** Częstochowskiego, Hotel Warszawski № 5. 72-6-2

Browar Parowy i Fabryka Słodu
K. SZWEDE w Częstochowie,
POLECA znane ze swej dobroci:
Piwo pilzeńskie, stołowe i ciemne
w beczkach i butelkach,
jako też
słód bawarski i pilzeński,
w wagonowych ładunkach. 18-3

Rok założenia 1902.
Nagrodzony na Międzynarodowej Wystawie Paryskiej medalem złotym, dyplomem i krzyżem złotym 1906 r.

SKŁAD WĘDLIN
WŁADYSŁAWA WROŃSKIEGO w SOSNOWCU
POLECA codziennie — świeże wędliny.
Na nadchodzące Święta Wielkanocne — **SZYŃKI** różnej wielkości w znacznym wyborze. Ceny umiarkowane.
Główny sklep: ul. Mikołajewska 10. 60-5 4
Filja: dom Turckiego, naprzeciw dworca wiedeńskiego.

Oddział Techniczny
T-stwa „PROWODNIK”
Sosnowiec. Telefonu № 202.
Wyroby gumowe, asbestowe, linoleum.

T-stwo „FERRUM”
Oddział w Sosnowcu, 43-
TELEFON № 202.
Artykuły techniczne, żelazo, cement, węgiel.

wydawca. **F. D. Wilkoszewski.**
auktem **F. D. Wilkoszewskiego** w Częstochowie.

Redaktor: **Wł. Rowiński.**